

BOSHLANG`ICH TA`LIM JARAYONIDA INTERFAOL METODLARNING AHAMIYATI

Azimova Dilfuza Usmonovna

**Termiz davlat Pedagogika inistituti "Boshlang`ich ta`limda matematika va
ona tili" kafedrası katta o`qituvchisi**

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilari bilan ishlashda zamonaviy texnologiyalar hamda metodlardan foydalanish haqida batafsil bayon etilgan.

Kalit so'zlar: O'qituvchi, o'quvchi, ta'lim, tizim, texnologiya, boshlang'ich, tarbiya

Yangi o'zbekistonda ijtimoiy ta'limni rivojlantirish bo'yicha qator islohotlar amalga oshirilmoqda. Ta'lim o'qituvchi va o'quvchilarning hamkorlikdagi faoliyati bo'lib, shu jarayonda shaxsning taraqqiyoti, uning ma'lumoti va tarbiyasi ham amalga oshadi. Darslarda o'qituvchi o'z bilimi, ko'nikma va malakalarini mashg'ulotlar vositasida o'quvchilarga yetkazadi, o'quvchilar esa uni o'zlashtirib borishi natijasida undan foydalanish qobiliyatiga ega bo'ladi. O'rganish jarayonida o'quvchilar o'zlashtirishning turli ko'rinishlaridan foydalanishadi, ya'ni o'zlashtirilayotgan ma'lumotlarni qabul qilish, qayta ishlash hamda amaliyotga tatbiq etishda o'ziga xos tafovutlarga tayanadi. Ta'lim jarayonida o'qituvchi va o'quvchilarning dars paytidagi hamkorligi, o'quvchilarning mustaqil ishlashi, sinfdan tashqari ishlar shaklida ta'lim va tarbiya masalalari hal etiladi. Ulug' donishmandlardan biri «... kelajak tashvishi bilan yashasang, farzandlaringga yaxshi bilim ber, o'qit», degan ekan. Yurtimizda ta'lim-tarbiya tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar haqiqiy ma'noda bir-ikki yillik yoki qisqa davrda samaraga erishishga qaratilgan ish emas, balki chin ma'noda bir necha yuz yillarga tatiydigan o'zgarish bo'ldi, desak xato bo'lmaydi.

Ma'lumki, ta'limda ilg'or pedagogik va yangi axborotlar texnologiyalarini tatbiq etish o'quv mashg'ulotlarining samaradorligini oshiribgina qolmay, ilm-fan yutuqlarini amaliyotda qo'llash orqali mustaqil va mantiqiy fikrlaydigan, har tomonlama barkamol yuksak ma'naviyatli shaxsni tarbiyalashda muhim ahamiyat kasb etadi. Hozirgi kunda ta'lim jarayonida interfaol metodlar va axborot texnologiyalarini o'quv jarayonida qo'llashga bo'lgan qiziqish kundan-kunga ortib bormoqda. Bunday bo'lishining sabablaridan biri, shu vaqtgacha an'anaviy ta'limda o'quvchilar faqat tayyor bilimlarni egallashga o'rgatilgan bo'lsa, zamonaviy texnologiyalardan foydalanish esa ularni egallayotgan bilimlarini o'zlari qidirib topish, mustaqil

o'rganish va fikrlash, tahlil qilish, hatto yakuniy xulosalarni ham o'zlari keltirib chiqarishga o'rgatadi. O'qituvchi bu jarayonda shaxs rivojlanishi, shakllanishi, bilim olishi va tarbiyalanishiga sharoit yaratadi va shu bilan bir qatorda boshqaruvchilik, yo'naltiruvchilik funksiyasini bajaradi.

Bugungi kunda ta'limda «Aqliy hujum», «Fikrlar hujumi», «Tarmoqlar» metodi, «Sinkveyn», «BBB», «Beshinchisi ortiqcha», «6x6x6», «Bahs-munozara», «Rolli o'yin», FSMU, «Kichik guruhlarda ishlash», «Yumaloqlangan qor», «Zigzag», «Oxirgi so'zni men aytay» kabi zamonaviy texnologiyalar qo'llanmoqda. Dars mashg'ulotlarida o'yin-topshiriqlarni takrorlash yoki mustahkamlash darslarida foydalanilsa ijobiy natija beradi. O'yin-topshiriqning qaysi bir turini tanlash darsning turiga, sinf o'quvchilarining o'yin-topshiriqlarni bajarishga o'rgatilganlik darajasi, ularning bilim saviyasi, mustaqil ijodiy ishlash imkoniyatlari, o'rganilganlarni xotirada tez tiklay olishi, ijodkorlikning qay darajada shakllanganiga ham bog'liq bo'lishi kerak. Xususan, hozirgi kunda ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalar, pedagogik va axborot texnologiyalarini o'quv jaraynida qo'llashga bo'lgan qiziqish, e'tibor kuchaygan. Innovatsion texnologiyalar asosida mantiqiy fikrlash uzluksiz ta'lim tizimini rivojlantirishning eng muhim omillaridan hisoblanadi

Xulosa qilib aytganda zamonaviy pedagogik texnologiyalar ta'lim jarayonining unumdorligini oshiradi, o'quvchilarning mustaqil fikrlash jarayonini shakllantiradi, o'quvchilarda bilimga ishtiyoq va qiziqishni oshiradi, bilimlarni mustahkam o'zlashtirish, ulardan amaliyotda erkin foydalanish ko'nikma va malakalarini shakllantirib faolligini oshiradi. Shuning uchun ham bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini kelgusi faoliyatga tayyorlashda, pedagogik texnologiyalarni amaliyotga tatbiq etishga tayyorlash bugungi ta'limning oldiga qo'yilgan talablardan biridir

Foydalingan adabiyotlar.

1. Boshlang'ich ta'limda zamonaviy pedagogik texnologiyalar" T. G'afforova, Toshkent 2016.
2. Azimova D. The main Peculiarities of web tool 2 during teaching //Academic research in educational sciences. – 2021. – T. 2. – №. 5. – C. 584-588.
3. A. D. (2022). On the Example of Abdulla Avloni, The hero of the national Awakening period. Middle European Scientific Bulletin
4. A. D. (2023). Methods of Teaching Students to Grammatical Analysis in Mother Language and Reading Literacy Lessons. Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching, 18, 164-166.

5. Usmanovna, A. D., & Nortazhova, Z. A. (2023). Improving Technologies of Integrative Approach to Mother Language and Reading Literacy Lessons. Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching, 18, 167-169.
6. Dilfuza, A. (2023). Modern methods of using folk proverbs in the process of educating elementary school students. Eurasian Journal of Learning and Academic Teaching, 19, 143-146.
7. Usmonovna A. D., Jovlievna N. M. USE OF STEAM TECHNOLOGIES IN PRIMARY EDUCATION TRAINING //Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research. – 2024. – T. 11. – №. 03. – C. 134-137.